

14. august 2026

EM 2026/263

I medfør af § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om det personlige og fælles ansvar for at forebygge omsorgssvigt af børn.
(Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokraatit)

Der findes ikke noget vigtigere ansvar end ansvaret for vores børn.

Naalakkersuisut og kommunerne har naturligvis et stort ansvar. Det offentlige skal gribe ind, når børn svigtes. Det offentlige skal have dygtige medarbejdere, gode familiecentre, stærke forebyggende indsatser og ordentlige tilbud til børn, der ikke kan være i deres eget hjem.

Men det er på tide, at vi meget klart slår fast, at det offentlige ikke alene kan redde vores børn.

Børn vokser ikke op i en forvaltning. De vokser op hos en familie, i et hjem, i en bygd, i en by. De går i skole og deltager i fritidsaktiviteter. Derfor begynder ansvaret også disse steder. Især derhjemme.

Det handler ikke om at udskamme nogen. Mange familier har det svært. Mange forældre kæmper med problemer, som andre måske aldrig ser. Men børn må aldrig betale prisen for, at voksne vender blikket væk.

Når et barn mistrives, så er der ofte voksne omkring barnet, der ser det før systemet gør. Familien. Naboen. Læreren. Træneren. Venner af familien. Andre voksne i lokalsamfundet.

Derfor skal vi turde tale om det personlige ansvar, som vi alle bærer i forhold til at bekæmpe omsorgssvigt af børn.

Deloitte's analyse af anbringelser af børn og unge viser, at 935 børn og unge i alderen 0 til 23 år var anbragt uden for hjemmet i Grønland i 2024. Det svarer til knap 5 procent af alle børn og unge i aldersgruppen. Analysen viser også, at udgifterne til anbringelser i 2024 udgjorde cirka 687 mio. kr¹.

Det er store tal. Men først og fremmest er det mange børn. Bag hvert tal står et barn, der på et tidspunkt ikke kunne blive i sit hjem. Et barn, hvor noget gik galt. Et barn, der havde brug for, at voksne tog ansvar.

Kampen mod omsorgssvigt begynder derhjemme i hverdagen. Den kan ikke kun føres gennem love, systemer og bevillinger.

¹ Udgiftsanalyse af anbringelser af børn og unge, Deloitte, december 2025

Jeg ønsker derfor, at Inatsisartut og Naalakkersuisut forholder sig til følgende spørgsmål:

- Hvordan styrker vi den personlige ansvarsfølelse hos forældre, familier, naboer og andre voksne, så flere børn bliver set og hjulpet tidligere?
- Hvordan skaber vi en kultur, hvor voksne tør reagere på bekymring for et barn, uden at det bliver opfattet som sladder, udskamning eller indblanding?
- Hvordan sikrer vi, at det offentlige støtter familier tidligt, uden at vi samtidig fjerner det grundlæggende ansvar fra de voksne omkring barnet?

Demokraatit mener, at alle børn har ret til tryghed, omsorg og voksne, der tager ansvar. Det offentlige skal hjælpe. Men det offentlige kan aldrig erstatte opmærksomme forældre, ansvarlige familier og andre voksne omkring barnet, der tør handle.

Hvis vi vil bekæmpe omsorgssvigt, så skal vi starte med at kigge på vores eget ansvar og hvad vi selv kan gøre.

Jeg ser frem til at høre, hvad de øvrige partier og Naalakkersuisut mener, og jeg håber på en alvorlig og konstruktiv debat om, hvordan vi sammen kan styrke det personlige og fælles ansvar for vores børn.